

МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Газета виходить з 24 червня 1928 року

№19-20 (2939-2940)

Середа,
30 листопада 2016 року

Ціна договірною

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

Шановні співробітники та студенти Харківського національного медичного університету!

Для нашого вишу 17 листопада є подвійним святом. За ініціативою громадського діяча Василя Каразіна та відповідно до Стверджувальної грамоти Імператора Олександра I у 1804 році в Харкові було засновано Імператорський Харківський університет – один із найстаріших вищих навчальних закладів Східної Європи, що став колицкою українського відродження в галузі культури і національної свідомості. Саме ця дата є днем створення харківської вищої медичної школи, спадкоємцем якої став Харківський національний медичний університет.

Саме 17 листопада в усіх країнах світу відзначається Міжнародний день студентів – це зміцнює студентське братство, дружбу й взаєморозуміння. У Харківському національному медичному університеті навчаються не тільки вітчизняні студенти, а й громадяни з країн ближнього й далекого зарубіжжя. Разом вони проходять непростий шлях осягнення знань, роблять вагомий внесок у розвиток нашого вищого навчального закладу, досягають успіхів у навчанні та науково-дослідницькій діяльності, здобувають перемоги в спорті й творчих конкурсах. У нашому виші створені всі необхідні умови, щоб молоді люди могли проявити себе, реалізувати свої ідеї, отримати якісну освіту й досвід роботи в команді.

Студентство завжди було й залишається найбільш діяльною, мобільною частиною суспільства. Молодь знаходиться в авангарді значних подій, бере активну участь у всіх громадських починаннях, освоює нові знання й просуває в життя інновації. Така наполегливість, старанність і креативність створює умови для формування громадянського суспільства в Україні та дає можливість для поступового розвитку нашої держави.

У цей святковий день хочу адресувати найтепліші вітання колективу університету, що є наслідувачем традицій харківської медичної школи, завдяки якій наш виш став візитною картою Харкова та найпопулярнішим навчальним закладом країни.

Особисто студентам бажаю, щоб найцікавіший час у їхньому житті став найбільш плідним, щоб студентські будні були не тільки сповнені наполегливим навчанням й здобуттям знань, а й супроводжувалися безцінним людським спілкуванням. Нехай віра в реальність неможливого не залишає їх, а прагнення до недосяжних вершин стане життєвим орієнтиром.

Із найщирішими побажаннями, ректор університету **Володимир Лісовий**

ВІТАЄМО

Указом Президента України за № 533/2016 за значний особистий внесок у державне будівництво, соціально-економічний, науково-технічний, культурно-освітній розвиток Української держави, вагомі трудові досягнення та багаторічну сумлінну працю проректору з наукової роботи Валерію М'ясоєдову присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

ВІДЗНАКИ ХНМУ

17–19 листопада Харківський національний медичний університет традиційно представив свої досягнення на Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта за кордоном» і «Освіта та кар'єра – День студента 2016» та отримав почесне звання «Лідер наукової та науково-технічної діяльності» і виборів гран-прі у номінації «Креативність в організації наукової роботи молодих учених та студентів».

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Іноземні студенти обирають високу якість навчання

10 листопада в Харківському національному медичному університеті перебувала делегація Посольства Республіки Узбекистан в Україні у складі Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Узбекистан в Україні пана Алішера Хабібуллайовича Абдуалієва та завідувача консульського відділу Посольства пана Азіза Аброровича Насірова.

У рамках візиту відбулася зустріч із ректором Володимиром Лісовим. Вітаючи іноземну делегацію в стінах нашого вишу, Володимир Лісовий зазначив, що кількість студентів із Узбекистану значно зросла порівняно з минулим роком. А це свідчить про підвищення попиту на освіту в нашому навчальному закладі з боку громадян цієї країни. Особливу увагу ректор звернув на забезпечення заходів безпеки в університеті та гуртожитках.

У свою чергу, пан Посол відзначив високу якість освіти в ХНМУ, подякував за умови, що створюються в університеті для навчання іноземних студентів, а також за належні заходи безпеки. У ході зустрічі обговорювалися питання академічної успішності, виконання студентами графіку навчального процесу тощо. Пан Абдуалієв звернувся до керівництва університету з проханням сприяти участі узбецьких студентів університету в дострокових виборах Президента Республіки Узбекистан.

Наприкінці зустрічі Алішер Абдуалієв та Володимир Лісовий обмінялися подарунками та друкованими виданнями, зокрема пан Посол презентував нашому вишу унікальне узбецько-українське видання «Фархад і Ширін».

Почесні гості зустрілися з узбецькими студентами нашого університету. Під час зустрічі особливу увагу приділили необхідності виконання студентами своїх обов'язків, дотримання ними навчальної дисципліни, вимог внутрішнього розпорядку та поведінки в гуртожитках.

За інформацією відділу міжнародних зв'язків

СУЧАСНА НАУКА – ЗАХОПЛЮЮЧЕ, ЦІКАВО ТА КРЕАТИВНО

«Наука – це цікаво». Саме під таким гаслом у Харкові з 10 по 12 листопада урочисто відсвяткували Всесвітній день науки за мир і розвиток. Протягом трьох днів тривала насичена програма із різноманітними науковими та інтерактивними заходами, що через експерименти, наукові шоу, екскурсії та цікаві лекції долучила учасників до загадкового та безмежного світу науки.

Кульмінацією програми в останній день свята став І Міжвузівський науковий квест, учасники якого – найталановитіші студенти та молоді вчені місцевих вишів – мали розв'язати задачі з абсолютно всіх галузей науки: від медицини до культури.

На початку заходу учасників квесту привітали ректор Харківського національного медичного університету Володимир Лісовий, голова Північно-Східного наукового центру НАН і МОН України Володимир Семиноженко, голова ради ректорів харківських ВНЗ, ректор ХНУ ім. В.Н. Каразіна Віль Бакіров.

У вступному слові Володимир Лісовий привітав присутніх та подякував усім, хто долучився до цього свята науки. Він зазначив важливість проведення такого заходу у цікавій формі змагання. За його словами, олімпійський дух змагання полягає саме в тому, що у квесті не буде переможених, адже рішення взяти участь у квесті – це вже спільна перемога як учасників, так і української науки в цілому.

У свою чергу, Володимир Петрович Семиноженко відзначив, що сьогодні час викликів, тому найбільш затребуваним є креативний підхід, уміння приймати швидкі рішення і обов'язково досягати мети. На його думку, саме формат квесту є символічним і найбільш актуальним сьогодні, адже така форма популяризації науки залучатиме молодь та сприятиме розвитку української науки. Він також побажав учасникам змагань успіхів і перемоги, для чого, на його думку, потрібен здоровий авантюризм та бажання пізнавати життя.

Ректор ХНУ Віль Бакіров у своїй промові додав, що наука є фундаментом цивілізації та найбільш захоплюючою й цікавою сферою людської діяльності. І незважаючи на сьогоденні труднощі та перепони на шляху сучасної української науки, вона існує й розвивається. Звернувшись до учасників квесту, він побажав їм успіхів і зазначив: «Величезне вам спасибі за те, що вирішили присвятити своє життя науці. За вами майбутнє не лише української науки, економіки, політики, а й майбутнє всієї нашої держави!».

По завершенні вступної частини Володимир Лісовий разом із почесними гостями перерізали символічну стрічку та оголосили початок змагань.

Квест проводився у чотири етапи. Під час змагань кожна з 9 команд-учасників мала власний маршрут, який потрібно було подолати якнайшвидше завдяки знанням, кмітливості та винахідливості. Головне завдання квесту полягало в пошуку та збиранні літер, із яких врешті-решт треба було скласти присвячену науці фразу видатного вченого або філософа.

Перший тур квесту розпочався у Харківському національному медичному університеті. Другий, третій та четвертий тури відбувалися відповідно в інших вишах: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Національному фармацевтичному університеті та Харківському національному університеті мистецтв ім. І.П. Котляревського.

У результаті запеклої, але цікавої боротьби визначилися переможці. Перше місце посіла команда Харківської медичної академії післядипломної освіти. Друге розділили команди фармацевтичного та медичного університетів. Почесне третє місце дісталось командам університету внутрішніх справ, ХНУ ім. В.Н. Каразіна та Університету мистецтв. Усі переможці отримали нагороди та пам'ятні призи, які нагадуватимуть їм про цей креативний захід. Підбиття підсумків та нагородження переможців відбулося під час урочистого закриття заходу й святкового концерту в Харківському університеті мистецтв ім. І.П. Котляревського.

Квест у черговий раз довів, що молодь завжди була й залишається активним і прогресивним прошарком суспільства, рушійною силою прогресу – саме це сьогодні особливо потрібно науці. Організатори свята сподіваються, що їм вдалося досягти основної мети – популяризації сучасної науки серед молоді, сприянню та формуванню її інноваційної активності, щоб і надалі Перша столиця була невичерпною скарбницею вчених і дослідників.

Думки учасників

Микита Маркевич, член команди ХНМУ, студент V курсу II факультету:

«Наука – це двигун прогресу, тому люди, які займаються цією справою, є рушійною силою суспільства, а проведення квесту у формі гри й цікавих завдань – дуже сучасно й актуально для сьогоднішнього дня. У такий спосіб набагато ефективніше отримувати наукові знання порівняно із «сухою» теорією з підручників».

Микита Лосев, капітан команди НТУ «ХПІ», студент III курсу Електромашинобудівного факультету: «Подібні заходи «розбавляють» повсякденний режим студентів і дозволяють у цікавій та доступній формі почерпнути нові знання та навички, а також показати свої вміння та надбання. А ще хотілося б відзначити дуже високий рівень організації заходу».

Аліна Жога, капітан команди ХНУМГ ім. О.М. Бекетова: «Наука зазвичай демонструє наше життя з різних боків та вбирає у себе все те, що потрібно людині в буденності. А студентам завжди цікаво показати свої знання, адже молоді люди особливо прагнуть проявити себе з найкращого боку. Тому подібні заходи – це одна можливість та гарна нагода зробити це найліпшим чином».

Олена Голікова,

фахівець служби з інформаційного забезпечення

«ДЕЛИТЕСЬ С ЛЮДЬМИ ЛУЧШИМ, ЧТО У ВАС ЕСТЬ»*

Мы продолжаем серию интервью с ректором Харьковского национального медицинского университета Владимиром Лесо-вым. В этом выпуске наши читатели ознакомятся с размышлениями Владимира Николаевича о призвании врача, истории и развитии медицины.

В.З.: Владимир Николаевич, в прошлую нашу встречу Вы закончили разговор известной поговоркой «планы есть, но не хочу смешить Бога». Думаю, нашим читателям будет интересно Ваше отношение к вопросам веры и религии.

В.Л.: Ответ на Ваш вопрос хочу начать с выражения, которое полностью разделяю: «Бог, безусловно, есть, но ни одна из существующих религий не имеет к нему отношения». Под понятием «Бог» можно подразумевать и Высший Разум, и Судьбу, и Провидение. Не важно, как его называть: Аллах, Бог или силы Природы, но это вера, и она человеку необходима. Как говорил мой учитель Владимир Иванович Шаповал: «С человеком, который ни во что не верит, нельзя поддерживать отношений». Каждому необходимо во что-то верить. Даже если ты атеист, все равно веришь хотя бы в то, что нет Высшего Разума, а все зависит только от тебя. Одни верят в рай на небесах, другие – в рай на земле, например, коммунизм, но тот, кто ни во что не верит, демонстрирует свою беспринципность. Именно вера держит человека в рамках его принципов.

А религия, как говорил Махатма Ганди, – это путь к Богу, проводник между человеком и верой, но не каждый и не всегда нуждается в проводнике. Ведь религия рукотворна, а то, что создано человеком, имеет все признаки человеческого социума, и ничто человеческое служителям культа не чуждо. Долгие годы все основные знания концентрировались у жрецов и священников и формировали мировоззренческие каноны, основанные на традициях этих регионов. Поэтому религия – это составляющая культуры, центрами которой являются храмы – ведь раньше не было ни клубов, ни кинотеатров. Будучи в Южной Америке я обратил внимание на интересное различие. В ортодоксальной христианской культуре люди входят в храм серьезные, сосредоточенные, даже с некоторым страхом перед соприкосновением с Всевышним. В Южной Америке человек идет в храм строгим и напряженным, но чем ближе подходит к нему, тем больше проясняется его лицо, а встреча с ликом святого вызывает радость, и он с улыбкой обращается к покровителю. В африканских храмах всегда царит радость и веселье: музыка, танцы – и это тоже часть христианской культуры.

На самом деле религия многогранна, и я отношусь к ней, прежде всего, как к культурному наследию и древней науке. Чем больше у человека знаний, тем меньше он нуждается в посредниках в общении с Высшими Силами, и наоборот, чем меньше знаний, тем чаще ему необходим посредник. И здесь религия, бесспорно, играет положительную роль, если у самого священника, конечно, достаточно знаний, морали и нравственности. Мы не вправе обсуждать, нужна религия или нет. Она существует и играет определенную роль. Другой вопрос, когда положительная, а когда отрицательная? В историческом плане роль религии неоднозначна: не единожды именован веры служители культа провоцировали людей, доводили до фанатизма и кро-

вопролития. В лучших своих проявлениях религия, безусловно, является вершиной духовности и культуры, и этому есть множество примеров.

Если обратиться к религиозным учениям, то духовное завещание Махатма Ганди мне кажется наиболее доступным и понятным. Вот некоторые из его цитат: «Религии – это разные пути, ведущие к одной цели. Не все ли равно, какой путь мы избираем, если все они ведут в одно место? На самом деле религий столько же, сколько и людей», «Изучение других религий, помимо собственной, позволяет понять, что все они зиждутся на одном прочном основании, и увидеть универсальную и абсолютную истину, возвышающуюся над «пылью убеждений и верований»», «Если мы сами не совершенны, то и религия в том виде, как мы ее толкуем, тоже должна быть несовершенной».

Помимо религиозной веры существует такой общественный институт, как церковь. Если религия, созданная человеком, – это путь к вере, то церковь представляет собой сугубо мирскую организацию. При этом в одной религии могут существовать разные конфессии, а в одной конфессии могут быть разные церкви, которые не находятся в общем подчинении и принадлежат разным епархиям. Они включены в экономическую и политическую жизнь государства и придерживаются стратегии развития страны в целом. Такая ситуация чревата возникновением определенных сложностей. Но существует другая форма церковной организации, например, у католиков правящие кардиналы и Папа Римский, как верховный руководитель католической церкви, не являются гражданами ни одной из стран (кроме Ватикана), где исповедуют христианство, и не зависимы от государственно-политического влияния этих стран.

По моему глубокому убеждению, всем верующим, во что бы они не верили, необходимо задумываться над тем, что толщина (высота) слоя биосферы, пригодная для существования живых существ, находится в пределах пяти километров над Землей (для образного сравнения, 5 км – это расстояние от нашего университета до Института неотложной хирургии). И в этом ограниченном диапазоне, как в Чашке Петри, мы пытаемся продемонстрировать свою силу и превосходство. А ведь достаточно одной космической катастрофы, равной земному дорожно-транспортному пришествию, и человечество последует за динозаврами и атлантами, что уже не раз наблюдалось и происходило на Земле. Людям следует помнить слова Омара Хайяма:

Тайны вечности скрыты густой пеленой,
Потому мы прочесть не смогли ни одной.
Мы дерзаем сорвать роковые покровы,
Но падут они – станем мы пылью земной.

В.З.: В этой связи интересны Ваши размышления о призвании врача, духовной составляющей в лечении больного.

В.Л.: Призвание врача – оказывать помощь страждущим. Настоящий врач – это человек, который пошел во врачевание и получает удовлетворение именно от этой деятельности, прежде всего моральное, но и материальное в том числе. Если мы обратимся к клятве Гиппократова, то в ней упоминается бесплатная помощь лишь для странствующих и бедных. Гиппократ также достаточно четко говорил о врачебной тайне. Не редки случаи, особенно среди молодых врачей, когда они похваляются, кто у них лечился и с каким диагнозом обратился. На этом врач сразу заканчивается. Настоящий специалист, даже сидя в компании за одним столом со своим пациентом, никогда об этом не скажет, тем более о его заболеваниях. Высшая форма признания профессионализма врача – это рекомендации его пациентов. А бахвальство не красит доктора, и об этом есть высказывания у Гиппократова. Многие из дошедших до нас высказываний «отца медицины» вполне сохраняют свою актуальность и сегодня.

Самое главное, врач должен быть духовным человеком. Как правило, в медицину приходят молодые люди, которые хотят принести пользу и быть востребованными обществом. Тот же Гиппократ относил врачевание к искусству. Ведь это настоящее искусство – войти в комнату к страждущему человеку, а иногда даже артистизм – провести с ним беседу и оставить надежду. Вот что характеризует духовную составляющую тех, кто связывает себя с медициной.

В.З.: *Все же, как связать воедино духовную и материальную составляющую, когда зарплата врача в нашей стране близка к минимальной оплате труда?*

В.Л.: В медицинском университете нет ни заочного, ни вечернего образования, а есть только напряженная работа с утра до вечера. Наши студенты заканчивают учебу в шестом часу вечера и сразу же должны готовить задания на следующий день. И так 5–6 лет, затем 3 года интернатуры. Трудно себе представить, чтобы на этот путь стал человек, у которого нет духовной потребности осуществлять деятельность врача. Другое дело, что, столкнувшись с реалиями жизни, он имплементируется в социум и в ту жизнь, которая его окружает. Человек приходит на работу и получает зарплату, которая еще до недавнего времени не достигала и 1 000 грн, сегодня – 2 400 грн. И молодой специалист, у которого, возможно, уже есть семья, думает о том, как ему ее содержать (только съем самой недорогой квартиры в нашем городе обходится не менее 2500 грн). Скажем прямо, сегодняшние реалии не в его пользу.

На самом деле все не так сложно: необходимо изменить правила. Приведу пример: в царской империи не было достаточно государственных средств на содержание медиков, поэтому существовал определенный минимум оплаты трудовой деятельности врача на государственной службе (как и сегодня). А в остальном было прописано так, что врач на службе имеет право «истребовать из пациента» за назначение лечения не более 15 коп или за вызов на дом – не более 30 коп, а профессор, соответственно, – 30 и 60 коп. Это по тем временам были немалые деньги. Врач мог и ничего не брать. Такие примеры в медицинской истории тоже есть: наш известный земляк – врач Леонард Гиршман – ничего не требовал и довольствовался малым. Также поступал и профессор Петр Шатилов, именем которого народная молва назвала целый район, потому что он был доступен всем пациентам в любое время. Но если врач претендовал на большее и был уличен в этом, то им не занимались правоохранители. Врачебное общество (ассоциация) само принимало решение вынести ему порицание, а в следующий раз его освобождали от государственной службы. Такой доктор мог смело идти частнопрактикующим специалистом и официально устанавливать свои тарифы. Пациент, который идет к врачу, должен понимать объем своих затрат, и такая возможность есть.

А что мы имеем сегодня? Бесплатное здравоохранение и пациент, который вроде бы никому ничего не должен, все медикаменты покупает сам, платит за анализы и т. п. И в итоге не знает конечной суммы. Мы сталкиваемся с тем, что человек, не осознавая объемов затрат, которые его ждут, начинает лечиться по телевизионной рекламе, у знахарей, в тех частных клиниках, которые рекламируют какие-то совершенно простые и малоэффективные процедуры, в результате, уже без средств, попадает в бюджетную плохо финансируемую больницу и говорит: «Делайте необходимое. Вы обязаны по Конституции». И он прав. Или другие пациенты, которые всю жизнь проработали, в том числе и на «бесплатную медицину», а сегодня у них нет возможности ни получить, ни оплатить эти услуги.

В.З.: *А какой выход из сложившейся ситуации?*

В.Л.: Выход намечен давно, но внедряется он медленно. Негативную роль сыграл тот факт, что два года назад не был принят закон о реформах в здравоохранении. На сегодня в наши стационары поступают финансы в размере около 30 % от потребности, из которых до 90 % идет на содержание зданий, оплату коммунальных услуг, питание и зарплату персоналу

(при этом зарплата младших медсестер, как правило, живущих в пригороде, хватает только на оплату дороги). На медикаменты и собственно лечение остается не более 5 %. Хорошим знаком стала отмена 33-го приказа, который устанавливал зависимость штата от коек. Но это начальный этап, а дальше важно, чтобы деньги шли за пациентом. Это то, что сегодня задекларировано у нас и применяется в других странах. Именно такому алгоритму нужно следовать, и тогда необходимость в некоторых лечебных учреждениях отпадет, а другие, наоборот, поднимутся на современных технологиях, и все это во благо пациентов. В этом случае на попечении государства останутся только те учреждения, которые должны функционировать вне зависимости от их окупаемости. Но и здесь есть резерв.

Еще одним важнейшим фактором решения проблем отечественного здравоохранения является солидарная ответственность общества и государства. Что это означает? Сегодня Кабинет Министров Украины принял постановление о свободном распределении выпускников медицинских вузов. Распределение с предоставлением определенных льгот может получить тот, кто подпишет договор с государством. Остальные выпускники – хоть бюджетной, хоть контрактной формы обучения – будут трудоустроиваться самостоятельно. То есть на сегодняшний момент, приглашая специалиста в районные и областные лечебные учреждения, территориальная громада должна будет предложить ему, помимо зарплаты, и другие материальные условия. По идее, чем лучше условия, тем более профессионального специалиста они получат. Наш университет неоднократно предлагал Министерству охраны здоровья Украины изменения такого рода, и мы надеемся, что внесли посильную лепту в создание этого прогрессивного приказа. Думаю, он даст нашим выпускникам возможность быть востребованными, а также получить разумную компенсацию за девять лет упорной учебы.

Второй вопрос, для решения которого в нашем учебном заведении был разработан ряд предложений, и мы надеемся, что они найдут свое отражение в следующих этапах реформирования, – это оказание специализированной медицинской помощи на уровне областных учреждений, институтов и университетских клиник (третичный уровень). В Европе все сосредоточено вокруг университетских клиник, хотя они не всегда находятся на балансе университетов. Они представляют собой конгломерат различных клиник, в том числе бюджетных и частных, но находятся в ассоциативной связи по типу консорциума. Такой формат сотрудничества вполне приемлем и в наших условиях, более того, является решением многолетних проблем при возникновении конфликта интересов с клиническими базами. Так вот именно создание медицинских консорциумов обеспечивает каждому учреждению сохранение юридического лица, должностей и финансирования с общим руководством по взаимодействию между ними. Таким образом возможно изменить и модернизировать систему оказания помощи, а самое главное, оптимизировать ее. На первом этапе это могут быть государственные медицинские учреждения, которые находятся на балансе МОЗ и НАМН Украины. Что касается профильного Министерства, то этот процесс уже начат. В состав ХНМУ в качестве подразделений вошли НИИ гигиены труда и профессиональных заболеваний, медсанчасть № 12, центр сердечно-сосудистой хирургии и медицинский колледж. А в составе консорциума учреждениям не придется менять свой юридический статус. К примеру, известная европейская клиника Шарите работает в разных регионах Германии и фактически является консорциумом, в который входят институты, клиники, научные и клинические лаборатории, но у них есть совокупные отчисления, которые идут на развитие этой медицинской службы.

Что еще может улучшить эту ситуацию? В рамках децентрализации будут проходить изменения на региональном уровне, которые затронут все сферы жизнедеятельности нашего общества. Это очень важный и трудоемкий процесс, прежде всего для экономики региона. Но в итоге, как мне кажется, региональная медицина станет более доступной и успешной, ведь именно здесь, на месте, реально ощущается необходимость в развитии той или иной структурной модели здравоохранения региона. Необходимо понимать, что медицина – это наука, и с ней все в порядке. А вот система здравоохранения, которая использует медицинские технологии, требует скорейшей имплементации в сегодняшнюю действительность.

В.З.: *Участвуете ли Вы в благотворительных акциях и руководствуетесь ли в своей жизни посланием Марии Терезы?*

В.Л.: Если Вы имеете в виду текст послания, который выгравирован на стене подаренного ему детского дома в Калькутте и который как нельзя лучше подходит будущим медикам, то этим посланием Марии Терезы я не только руководствуюсь, но часто привожу студентам и использую его в своих публикациях. Там говорится о многом в общечеловеческом плане. Акцент сделан на том, что твоя деятельность – это, прежде всего, твои взаимоотношения с Богом, а не с людьми, поэтому нужно творить добро вне зависимости от того, как к тебе относятся окружающие. Конечно, это послание очень важно для меня в профессии и в жизни в целом.

В благотворительных акциях я участвую достаточно активно, но не афиширую этот факт. Благотворительность, по моему мнению, носит духовный характер и в рекламе не нуждается, иначе – это уже не благотворительность.

В.З.: Разграничение даты основания и открытия нашего университета – это дань исторической справедливости?

В.Л.: Скорее всего, справедливо вести разговор о Харьковской высшей медицинской школе в целом. Императорский Харьковский Университет был основан указом Александра I в ноябре 1804 года, а его официальное открытие состоялось в январе 1805 года. Университет просуществовал вплоть до 1920 года, после чего новая власть ликвидировала университеты по всей стране. Их упразднили, и с 1920 года появились новые структуры, с 1921 – институты на базе факультетов ликвидированных ранее университетов. Фактически на базе Императорского Харьковского Университета было создано несколько учебных заведений, в том числе и Харьковский медицинский институт. К нему был присоединен Женский медицинский институт, основанный при Харьковском медицинском обществе. При слиянии этих двух структур в 1920 году образовалась Медицинская академия, в 1921 году она была переименована в Харьковский медицинский институт. ХМИ просуществовал до 1993 года и был реструктурирован в Харьковский государственный медицинский университет, а затем в 2007 году получил статус Национального.

Отсчет своего открытия мы ведем с 1805 года, а Харьковский национальный университет им. В.Н. Каразина и Национальный юридический университет им. Ярослава Мудрого (правопреемники классического университета) в последние годы стали вести отсчет не с момента открытия учебных заведений, а с момента их основания (хотя ранее делали это с момента открытия). Наверное, это правильно. По поручению администрации наши историки изучили этот вопрос и справедливыми можно считать обе даты: 1804 год – основание, а 1805 – открытие Харьковской высшей медицинской школы, правопреемником которой является Харьковский национальный медицинский университет.

Харьковская высшая медицинская школа вышла из классического университета и за многие годы сформировалась в самостоятельную единицу с мощной структурой. По моему мнению, для успешного проведения реформы в высшем образовании и для повышения качества образования необходимо встать на путь современного объединения, то есть создания университетского консорциума. Приятно, что одним из инициаторов реализации этой идеи стал Харьковский национальный медицинский университет под патронатом руководителей областной государственной администрации. Идея университетского консорциума подразумевает объединение всех учебных заведений области для достижения лучших результатов и, конечно, ратует за приобщение студентов к духовным ценностям.

Сегодня консорциум работает как некий объединительный орган для проведения общественных мероприятий, создания коммуникативных связей между студентами вузов, развития волонтерской деятельности, но в перспективе он может сконцентрировать в себе лучшие знания и умения, в которых нуждается студенчество. Мы сможем оптимально вкладывать средства в подготовку студентов, напрямую заключая договоры с вузами и непосредственно самими преподавателями. А молодые люди, в свою очередь, смогут получить теоретические знания в классических школах, которые давно и серьезно разрабатывают ту или иную научную тематику. Классические университеты Европы работают именно по такому принципу.

Пример такого сотрудничества уже существует и у нас в университете на кафедре медицины катастроф и военной медицины. Во многих медицинских высших учебных заведениях кафедры военной подготовки были ликвидированы, только три вуза смогли их сохранить, в том числе и наш университет. Поэтому студенты Национального фармацевтического университета и медицинского факультета Харьковского национального университета им. В.Н. Каразина по договору проходят военную подготовку на кафедре медицинского университета.

Фактически консорциум – это объединение высших учебных заведений под единым центром управления. На сегодняшний день каждый харьковский вуз имеет различные научные разработки, так вот именно консорциум может стать единой базой для инновационных проектов, что откроет доступ выпускникам высших учебных заведений Харькова к лучшим отечественным и международным предприятиям, программам и грантам.

Виктория Захаревич

*«Делитесь с людьми лучшим, что у вас есть, и им этого никогда не будет достаточно, все равно делитесь самым лучшим, что у вас есть» – цитата из послания Марии Терезы.

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ!

ТАЛАНОВИТИЙ УЧЕНИЙ, КЛІНІЦИСТ І ПЕДАГОГ

30 жовтня відзначила ювілей професор кафедри терапевтичної стоматології Галина Федорівна Катурова.

Основні віхи життєвого й професійного шляху Галини Федорівни нерозривно пов'язані з Харківським національним медичним університетом і стоматологією.

У 1978 році в Харківському медичному інституті відновили діяльність стоматологічного факультету, а в грудні 1979 року створили кафедру терапевтичної стоматології, фундатором і завідувачем якої протягом 25 років була Галина Федорівна. З 2004 року вона – професор цієї кафедри й по теперішній час продовжує активно працювати та навчати студентів.

Свій талант вченого, клініциста, методиста, педагога й вихователя Галина Федорівна віддає благородній справі – підготовці лікарів-стоматологів для України та зарубіжжя. Вона зробила значний внесок у постановку навчального процесу, головуючи з 1979 по 2004 рік у методичній комісії стоматологічного факультету, а також працюючи членом комісії з координації науково-методичної роботи, членом Вченої ради та методкомітету університету, експертом центру тестування з підготовки студентів до ліцензійного іспиту.

Г.Ф. Катурова велику увагу приділяла підготовці науково-педагогічних кадрів. Під час її керівництва на кафедрі було захищено чимало докторських і кандидатських дисертацій, науково-кваліфікаційних робіт магістрів медицини. Наукові публікації, навчальні та методичні видання для студентів і лікарів-інтернів, патенти та раціоналізаторські

пропозиції – справжнє свідчення різноманітності науково-педагогічної діяльності ювіляра. До речі, Галина Федорівна нагороджена знаком «Винахідник СРСР», а у 2002 році за внесок у наукову й педагогічну діяльність її обрали почесним членом правління радників Американського біографічного інституту.

У 1992 році Г.Ф. Катуровій присвоєно звання професора, а в 2011 році – звання «Заслужений професор Харківського національного медичного університету». Галина Федорівна атестована на вищу лікарську кваліфікаційну категорію. Вона є почесним членом правління Асоціації стоматологів України в Харківській області, членом Вченої ради факультету, редколегії журналу «Вісник стоматології» (Одеса), апробаційної ради з попередньої експертизи дисертаційних робіт.

Діяльність професора Г.Ф. Катурової в різні роки відзначена грамотами СРСР, Міністерства охорони здоров'я України, наукового стоматологічного осередку м. Харкова та області, Управління охорони здоров'я МВС України, державними органами управління міського та обласного рівня.

Учні Галини Федорівни працюють у багатьох колишніх республіках Радянського Союзу й країнах далекого зарубіжжя, очолюють провідні стоматологічні кафедри нашого університету.

Шановна Галино Федорівно, колектив Харківського національного медичного університету щиро вітає Вас із ювілеєм і бажає здоров'я, творчої наснаги для подальшого розвитку стоматологічної освіти, науки й практики!

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

ХАРКІВ – АСТАНА: РОЗШИРЮЄМО ПРОФЕСІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ

З 15 по 18 листопада тривав візит медичних фахівців із м. Астана, Республіка Казахстан, до Харківського національного медичного університету. У нашому виші перебувала делегація лікарів та медсестер загальної практики на чолі з генеральним директором Казахського інституту професійного розвитку Нурлибеком Удербасевим.

Казахські фахівці пройшли курси підвищення кваліфікації «Актуальні питання профілактики та реабілітації найпоширеніших терапевтичних та онкологічних захворювань у практиці сімейного лікаря» та «Актуальні питання профілактики та реабілітації найпоширеніших терапевтичних та онкологічних захворювань у практиці сімейної медсестри». Навчання було організовано Навчально-науковим інститутом післядипломної освіти та тривало на базі кафедр сімейної медицини та внутрішніх хвороб; онкології; соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я, а також у Медичному коледжі.

15 листопада відбулася зустріч Нурлибека Удербасева з ректором університету Володимиром Лісовим. Пан Удербасев подякував за співпрацю, що надає можливість обмінятися досвідом та думками й розширює міжнародні зв'язки. Він також надав інформацію

про структуру додипломної та післядипломної освіти Казахстану. У свою чергу Володимир Миколайович ознайомив поважного гостя з історією створення ХНМУ та розповів про його відомих випускників. Наостаннє Володимир Лісовий подарував пану Нурлибеку Удербасеву друковані ювілейні видання нашого вишу.

Казахські лікарі та медичні сестри мали можливість вивчити позитивний досвід українських колег, дізнатися про різні підходи до забезпечення належної якості медичної допомоги, налагодити професійні зв'язки. Вони успішно завершили підготовку, і 18 листопада відбулася урочиста церемонія вручення сертифікатів про проходження курсів підвищення кваліфікації. Сертифікати вручили проректор з науково-педагогічної роботи Володимир Марковський та директор Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Валерій В'юн із побажаннями подальшого розвитку й укріплення двосторонніх зв'язків між нашими закладами.

Зі свого боку генеральний директор Казахського інституту професійного розвитку Нурлибек Удербасев подякував за гостинний прийом і досвід, що казахські колеги отримали під час свого візиту. Він також наголосив на важливості класичної освіти, двохсотрічна історія якої присутня в стінах медичного вишу.

Валентина Федорова, провідний фахівець відділу міжнародних зв'язків

АКАДЕМІЧНИЙ ОБМІН

ВІЗИТ, НАСИЧЕНИЙ ПОДІЯМИ

17–29 жовтня в рамках проекту Німецької служби академічних обмінів «Навчальні поїздки» група студентів V курсу I, II та III медичних факультетів відвідала Німеччину. Подорож передбачала ознайомлення із системою охорони здоров'я Німеччини, системою вищої медичної освіти, особливостями організації роботи лікарень та лікарів.

Першим став візит до Управління охорони здоров'я землі Штегліц-Целендорф (м. Берлін), де наших студентів гостинно привітав заступник голови управління пан Карстен Вайє. Він супроводжував студентів до Центру планування сім'ї та Центру дитячого розвитку.

Після знайомства з роботою вказаних центрів пан Вайє провів презентацію функціонування системи охорони здоров'я Німеччини на прикладі землі Штегліц-Целендорф, а учасники проекту розповіли про Харківський національний медичний університет.

Наповненим подіями став візит до Університетської клініки Шаріте – спільного медичного факультету двох університетів м. Берлін – Вільного та Хумбольдта. Протягом 3 днів харків'яни взяли участь у багатьох заходах: зустрічі у відділі міжнародних зв'язків, в урочистій церемонії вітання першокурсників медичного факультету. Вони поспілкувалися зі студентами-медиками Шаріте, дізналися про організацію навчального процесу, соціальне життя, відвідали музей історії медицини та кампус.

Плідним стало відвідування клініки Хафельхьое – партнера нашого університету. Тут студенти прослухали презентацію про основні положення антропософської медицини – підходу, на якому будується діяльність згаданої клініки, а також попрацювали у різних відділеннях.

Поїздка також включала насичену культурну програму: екскурсії Берліном, Потсдамом, Лейпцигом, Дрезденом, відвідання музеїв та філармонії, зоопарку, рейхстагу та багато інших подій.

Анжела Стацак, начальниця відділу міжнародних зв'язків

УЧЕНІ ХНМУ

ТВОРЧЕСКИЙ И НАУЧНЫЙ ЭНТУЗИАЗМ ВЕЛИКОГО АНАТОМА

25 августа исполнилось 120 лет со дня рождения известного ученого-анатома современности, почетного члена Украинского общества анатомов, гистологов и эмбриологов Рафаила Давидовича Синельникова. Этому событию была посвящена научно-практическая конференция студентов и молодых ученых «Анатомия – первый шаг к медицине», состоявшаяся 3-4 ноября на кафедре анатомии человека.

С докладом о жизни и творчестве ученого выступила Жаннета Перцева, директор музея истории ХНМУ. Сочетание двух понятий – Синельников и анатомия – очень символично, ведь именно Рафаилу Давидовичу принадлежат слова, запомнившиеся многим из его учеников: «Медицину надо начинать с буквы «А» – анатомия. Это предмет, который пронизывает все медицинские специальности». Анатомии и посвятил всю свою жизнь Р.Д. Синельников.

Будучи учеником и последователем академика В.П. Воробьева, Рафаил Давидович много сделал для дальнейшего развития

макромикроскопической анатомии, создал в ней разделы, а также прибор «Органометр», обогатил данную отрасль медицины новыми методами. Среди них: препарирование и окрашивание элементов нервной ткани на макроскопическом и микроскопическом уровнях, окрашивание желез на тотальных препаратах слизистых оболочек, изготовление «безбанковых» анатомических препаратов. Синельников обосновал новый раздел в анатомической науке – «Сравнительная макро-микроскопическая анатомия нервной системы». Его научные труды вошли в современные учебники и руководства по анатомии человека. Делом всей его жизни стало издание учебно-научного труда «Атлас анатомии человека», который сегодня переведен на ряд иностранных языков (испанский, чешский, английский, болгарский и арабский).

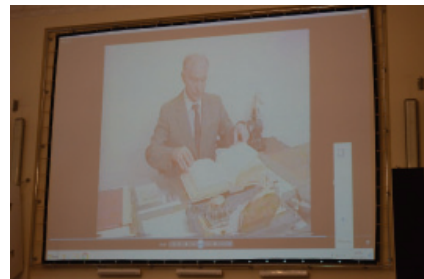
Профессор Р.Д. Синельников возглавлял кафедру в 1937–1971 гг. и создал одну из самых больших научных школ анатомов в стране. Он был прекрасным педагогом-новатором. Живые и содержательные лекции Рафаила Давидовича закладывали у будущих врачей прочный фундамент медицинских знаний, учили диалектическому подходу к объяснению процессов формирования взаимосвязи части и целого в организме человека, были насыщены примерами из клинической медицины и отображали современное состояние медицинской науки. Ему были присущи такие качества, как чрезвычайное трудолюбие, жизнерадостность, творческий энтузиазм, который он сполна передавал своим ученикам. В памяти благодарных учеников он остался человеком благородной души и хорошим товарищем.

Умер Р.Д. Синельников 21 февраля 1981 года в возрасте 84 лет. На кафедре анатомии человека находится посмертная маска и бюст замечательного ученого-новатора и педагога, а также оформлен фрагмент его работы в музее академика В.П. Воробьева.

Наталья Жарова,
доцент кафедры анатомии человека

ВИДАТНІ ВЧЕНІ ХНМУ

ДИНАСТІЯ, ЩО ВІДДАНА СВОЇЙ АЛЬМА МАТЕР

24 жовтня Центр медичного краєзнавства ХНМУ провів конференцію для студентів I курсу I медичного факультету, присвячену династії Бобіних.

Як зазначила директор Центру Ганна Демочко, небагато медичних шкіл України можуть похвалитися династією, яка понад 150 років віддана служить своїй альма матер. Харківщина має такий прецедент – династію Бобіних.

У конференції взяла участь директор Народного музею історії ХНМУ Жаннета Перцева, яка виступила з доповіддю «Династія Бобіних. Початок». У своїй промові Жаннета Миколаївна розповіла про засновника цієї династії Володимира Петровича Бобіна, його діяльність на ниві харківської охорони здоров'я. Доповідач не залишила без уваги і Віктора Володимировича – видатного вченого-анатома. Доповідь директора музею була підкріплена презентацією, яка влучно підкреслювала кожну тезу.

Свої спогади про наступного продовжувача династії – Володимира Вікторовича Бобіна – представили завідувач кафедри судової медицини та медичного правознавства імені заслуженого професора М.С. Бокаріуса Василь Ольховський та доцент кафедри анатомії людини Ігор Колісник. Як завжди захопливо та натхненно Василь Олександрович згадав лекції свого вчителя – жваві, з іронією та гумором, притаманними Володимирі Вікторовичу Бобіну. Ігор Леонідович зауважив, що професор В. Бобін створив

потужну школу анатомів, представники якої сьогодні з честю несуть ім'я «учнів Бобіна».

З оглядом літератури, яка належить авторству Бобіних, виступила завідувач відділу наукової медичної інформації та бібліографії Харківської наукової медичної бібліотеки Ольга Мікуліна. Вона розповіла студентам про той безцінний скарб наукової літератури, який має бібліотека, та ознайомила їх з основними науковими роботами Бобіних, що зберігаються у фондах бібліотеки. Деяким із цих книжок понад сто років!

Студентам продемонстрували фільм харківської журналістки Ірини Можейко, яка декілька років тому знімала відеоматеріал, присвячений династії Бобіних. У цій стрічці Володимир Вікторович зі своєю родиною – донькою та онуками. Проникні очі, руки, погляд – усе видає шляхетність четвертого з Бобіних. Сьогодні справу батька на ниві харківської медицини продовжує його донька Ірина та її діти – випускники Харківського національного медичного університету.

Із заключним словом виступила Ірина Бобіна, яка наголосила, що Володимир Вікторович читав чудові, глибокі за змістом та легкі до сприйняття лекції, що й до сьогодні пам'ятають вже практикуючі лікарі – студенти Володимира Бобіна.

Проведений захід гості продовжили чаюванням та теплими спогадами про Володимира Вікторовича Бобіна.

Ганна Демочко, директор Центру краєзнавства ХНМУ

С МЕЖДУНАРОДНЫМ ДНЕМ СТУДЕНТА!

ВРЕМЯ ТВОРИТЬ СВОЮ СУДЬБУ

Студент — это не профессия, а скорее особое состояние души человека, в котором возможно все: творить свою судьбу и узнавать новое, находить настоящих друзей и свое призвание, а также менять мир к лучшему. Главное условие — искреннее желание развиваться. Упорство в получении знаний, стремление открывать новое, оптимизм и чувство юмора — все эти качества привьют вам Харьковский национальный медицинский университет.

Пусть студенческие годы подарят вам только счастливые дни, помогут найти настоящих друзей и реализовать ваши мечты!

ШАНОВНІ СТУДЕНТИ!

Від імені Студентської ради ХНМУ вітаємо вас з Міжнародним днем студента. У наш час – це безтурботне свято й привід зібратися у колі друзів, щоб провести весело час або приємно здивувати своїх близьких.

Проте мало хто знає, чому ця подія приурочена саме до 17 листопада. Для кращого розуміння потрібно згадати 1939 рік та спробувати побачити всі минулі події очима молоді окупованої Праги. Як відомо, студенти зазвичай є найбільш політично активним прошарком населення. Тож навіть у цьому окупованому місті вони вийшли з мирними намірами, щоб продемонструвати свій патріотичний настрій на честь річниця створення Чехословаччини. Такий крок не сподобався окупаційній владі, уряд вирішив залякати студентів і застосувати до них дуже жорсткі міри. Апофеозом став розгін демонстрації, під час якого було вбито студента медичного факультету – Яна Оплетала. Ця страшна подія сколихнула студентське товариство Пра-

ги. Гнів обурював не лише молодь, а й викладачів, які почали активно виказувати невдоволення перед похороном Яна. Тому голова виконавчої влади Чехословаччини наказав придушити всілякі прояви свавілля.

І саме в цей день, який нині вважається святковим, окупаційній військці з усіх боків охопили гуртожитки зі студентами. Після взяття штурмом цих будівель було проведено низку арештів. Тисячі в'язнів було вислано до концтабору, декількох студентів демонстративно стратили. Саме на честь пам'яті тих подій та поваги до активістів, ще в роки Другої світової війни, 17 листопада почали вважати Міжнародним днем студента.

На знак глибокої солідарності із 1999 року це свято відзначають і в Україні. Тож, проводьте цей день незабутньо та з гордістю, адже ви – інтелектуальна еліта та майбутнє нашої держави. Ніколи не зневірюйтеся, зіткаючись із проблемами, знаходьте у собі сили побороти будь-які негаразди з легкістю та позитивом.

Бажаємо, щоб усі сесії та іспити проходили, як коротка мить. Нехай із викладачами вас об'єднують лише теплі та дружні стосунки, взаєморозуміння та повага. Розвивайте в собі жагу до знань та праці – це допоможе якомога краще влаштуватися в житті. Міцного всім здоров'я, щоб у вас дістало сили нести багаж знань. Великої вам мудрості, витримки та удачі!

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ СТУДЕНТА

СТУДЕНТСЬКА ПОРА – НАЙЯСКРАВІШИЙ ЧАС У ЖИТТІ

Ті, хто ще вчора були дітьми, отримують довгоочікувану свободу, роки, які можна провести у колі такої ж безтурботної молоді. Саме тому День студента – завжди особливе та бажане свято.

Сьогодні у світі нараховується майже 2,5 млн студентів. Для декого з них День студента – звичайні будні, а для інших – це символ об'єднання всіх студентів, підвищення ролі студентства в суспільстві.

В Україні Міжнародний день студента почали відзначати з 1999 року. І хоча традиції святкування ще й досі остаточно не визначи-

лися, більшість студентів щороку цього дня збираються гуртом та влаштовують цікаві заходи.

Незважаючи на те, що це свято міжнародне, відзначають його більшою мірою у слов'янських країнах та на території колишнього СРСР. Приміром, це свято зовсім не відзначають у Німеччині, не популярно воно й у США. Данська молодь надає перевагу проведенню Дня студента у колі найближчих та вірних друзів. Зазвичай вдень вони збираються у когось вдома, інколи співають під гітару, а ввечері йдуть компанією до ресторану. Бельгійські студенти не цураються будь-яких студентських свят. Наприклад, успішне закінчення сесії – гарний привід для зустрічі з друзями. Тут люблять збиратися компаніями разом із давніми знайомими, а найпопулярнішим місцем для цього вважається кафе.

День студента відзначає й молодь Харківського національного медичного університету. Студентська рада вишу піклується про те, щоб молоді люди добре провели час та весело відзначили свято.

Сподіваємося, що День студента, який, без сумніву, вже прижився в Україні, набуде поширення й в інших країнах та не загубиться із часом.

Тетяна Свентозельська, Крістіна Осіташвілі (ІІ медичний факультет)

КРАЩА ГРУПА

ДЕ ДРУЖНІШІ, ТАМ І СИЛЬНІШІ

Традиційно в цій рубриці ми знайомимо читачів із найкращими студентами нашого вишу, проте сьогодні вирішили трохи вийти за рамки звичайного формату. Адже, як з'ясувалося, наш славетний університет, що дуже багатий на талановиту молодь, може пишатися не лише деякими студентами, а й одразу цілими групами.

Отже, знайомтеся – у центрі уваги 2-а група ІІІ курсу І медичного факультету. Чому саме ця група? Мабуть тому, що всі студенти, які тут навчаються, – активні, дружні та дуже допитливі. Це відзначають викладачі, а ще про це свідчать результати навчання. Так, усі дівчата та хлопці цієї групи завжди готуються до занять – їх неможливо застати зненацька чи загнати до глухого кута складним питанням під час пари. Готуючись до лекцій та практичних занять, вони обов'язково використовують різноманітні наукові джерела, а також навич-

ки, отримані під час відвідування заходів наукового кола кафедри мікробіології, у діяльності якого студенти беруть активну участь. Набуті знання вони використовують під час участі в конференціях різного рівня, де досить часто виступають із тезами та доповідями. Серед досягнень студентської групи – призові місця за доповіді з антибіотикотерапії, перемоги у презентаціях, проведених у рамках науково-практичних конференцій молодих учених та студентів, участь в експериментальних дослідженнях тощо.

Насправді, як відзначають викладачі, ці молоді люди є чимось більшим, ніж звичайна група. Вони – справжня та дружня команда, яка згуртовано йде до своєї мрії – стати в майбутньому справжніми практикуючими лікарями, що віддаватимуть свої знання на користь людям.

Олена Голікова, фахівець служби з інформаційного забезпечення

ВПЕЧАТЛЕНИЯ ПЕРВОКУРСНИКА

ЭКСТРЕМАЛЬНЫЙ АТТРАКЦИОН
ПОД НАЗВАНИЕМ «УЧЕБА В ХНМУ»

В Международный день студента хочу поделиться впечатлениями от всего пережитого на первом курсе Харьковского национального медицинского университета. Иногда, разумеется в шутку, я называю его первым пройденным кругом ада.

Первый год обучения – это смесь радости, неизвестности, таинственности, слез, огорчений, истерик и счастья. С одной стороны: первая лекция по анатомии, латинские термины, химия, а с другой – ты, не понимающий, как это все можно выучить. Первые недели две я просыпалась с мыслью «боже, неужели это все случилось со мной». Было сложно и морально, и физически. Другой город, незнакомые люди, все чужое, и ты совсем один. Вчера еще ребенок, возле которого были родители, а сегодня – самостоятельный взрослый человек. Но вскоре все вокруг начало обретать смысл и форму. Одногруппники стали не просто знакомыми, а близкими и дорогими людьми, с которыми появились общие интересы, воспоминания, бессонные ночи, шутки и секреты. Чувство, когда весь коллектив становится единым целым – непередаваемо: на контрольных тебе пытаются помочь, рискуя собственной оценкой, с тебя просто «не слезут», пока не узнают причину твоего плохого настроения, а потом разными способами будут пытаться его поднять.

Так, день за днем, твои, казалось бы, конкуренты становятся лучшими друзьями. Люблю и те моменты, когда на парах можно просто пошутить с преподавателями и от души посмеяться, на минутку забыв о теме. Обучение в ХНМУ напоминает экстремальный аттракцион, где есть взлеты и падения. Это те моменты, когда чувство счастья и желание свернуть горы резко сменяется желанием опустить руки и все бросить. Но в конечном итоге, ты все равно собираешь все силы в кулак и уверенно идешь к своей цели. Выдерживать нагрузки во время учебы было катастрофически сложно. Если для обычных студентов поспать за ночь 5 часов – это наказание свыше, то для медиков – это подарок судьбы и редкий праздник.

Особенно интересно в общежитии в ночное время, когда в 12 ночи ты спускаешься в душ и видишь километровую очередь студентов с книгами в руках – тебе становится легче, что ты такой не один. Переважив эту позитивную мысль, ты уже с более оптимистическим настроением присоединяешься к ним. Пару раз уснув где-то около 4 утра, когда уставший студент склоняет голову над учебным пособием в надежде увидеть сладкий сон. Хотя, говоря по правде, я не помню, чтобы за время первого курса меня посещали какие-либо сны. Видимо, им просто не хватало времени, чтобы мне присниться. Знаете, иногда мне кажется, что медики могут уснуть где-нибудь, лишь бы было куда положить голову.

Что я еще люблю ночью, так это звонки одногруппников. Самое интересное, что они вовсе не переживают, что могут потревожить мой сон. Ведь им и так ясно, что я, как и все остальные, вливаю в себя 5-ю чашку кофе и «вставляю спички» в глаза в надежде все-таки запомнить, чем отличается малярия трехдневная от малярии четырехдневной. Одним словом, тишина наступает где-то около 4 утра, когда уставший студент склоняет голову над учебным пособием в надежде увидеть сладкий сон. Хотя, говоря по правде, я не помню, чтобы за время первого курса меня посещали какие-либо сны. Видимо, им просто не хватало времени, чтобы мне присниться. Знаете, иногда мне кажется, что медики могут уснуть где-нибудь, лишь бы было куда положить голову.

Утро начинается трудно. Но после любимого кофе ты просыпаешься окончательно и, закинув в сумку халат, практически счастливый топает на учебу. Заходя в кабинет, ты замечаешь мешки под глазами у своих товарищей и понимаешь: ночь была «веселой» у всех. Но, несмотря на полуживое состояние своих коллег, ты подбадриваешь их. Затем вы снова начинаете впитывать знания, чтобы в будущем спасти жизни других людей и дарить надежду на выздоровление. Ведь врач – это, прежде всего, утешение для души.

Екатерина Таранец, студентка (1 медицинский факультет)

ДОСВІД ПЕРШОКУРСНИКА

«ДЕНЬ СТУДЕНТА» АБО
«...І ЖИВІ ПОЗАДРЯТЬ МЕРТВИМ»

Приблизно тиждень тому я почула від свого викладача дуже цікавий заклик до активної участі у виданні нашої газети. Ну, а я що? Я від самого початку була обома руками «за», тому швиденько попрямувала до кабінету редакції. Безумовно, у мене немає великого досвіду в написанні статей, проте є «довгий язик» та бажання щось робити і не стояти на одному місці. Кожен читач, який зверне увагу на автора цієї публікації, зараз має скритися й висловити своє невдоволення: «Чому це першокурсниця пише про День студента?».

Відповідь дуже проста. Улітку я отримала заповітне «ЗАРАХОВАНО» від омріяного ВНЗ країни й відтепер з гордістю несучесне звання студента Харківського національного медичного університету. За ці два місяці навчання я точно можу сказати, що відчула на собі все: довгі пари анатомії та безсонні ночі, які проводила, готуючись до відпрацювання двійок з латинської мови. Тож не хочу писати нецікаву статтю, а лише зроблю огляд студентського життя.

Перший курс... Для всіх нас це найважчий курс, особливо для приїжджих. Не міські студенти повністю змінюють середовище з переїздом в інше місто, де турботлива мама не зможе нагодувати сніданком і вечерею. Як на мене, перший курс дуже нагадує школу, такі ж самі заняття: письмова робота з вивченого матеріалу або усне опитування, опрацювання нової теми, лабораторна або самостійна робота. Оскільки в групах нашого університету всього по 15–17 осіб, викладачі встигають опитати всіх або майже всіх. Звідси ще одна особливість першого курсу – вчаться всі. Найважливіший предмет – анатомія людини. Його вивчають протягом одного року, потім – держспит. Перший місяць ми вивчали кістки і зв'язки, наступний – м'язи. Наше життя змінювалося в очікуванні цієї пари. Дехто стояв, інші сиділи або ходили, проте в коридорі завжди тихо: всі читають. Уже в кабінеті до приходу викладача всі юрмляться біля якогось органа, намагаючись знайти все те, що про нього дізналися з підручника. І ось, нарешті, пара закінчується, і наша група зітхає з полегшенням: наступне заняття аж через тиждень. Налягає сонливість: важкі підручники читаємо до пізньої ночі, поки очі не заплющуються. Я навіть вивела правило: якщо нема чого робити, треба йти спати. Тому що завтра може навалитися стільки нових справ, що поспати буде ніколи.

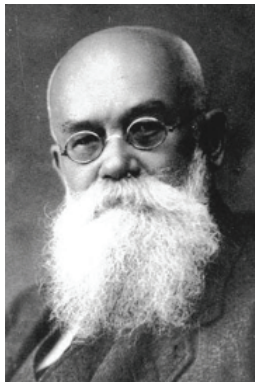

Отже, ми не сумуємо. Поки що я дійшла висновку, що на першому курсі я можу вивчити ВСЕ. Не в тому сенсі, що можу збагатити свою пам'ять усіма знаннями, створеними людством, а в тому, що можу розібратися в будь-якому предметі. На першому курсі ми розумнішаємо дуже швидко. Тільки тут нам надали унікальну можливість лише за два місяці вивчити будову скелета людини (хоча, наприклад, одна скроневая кістка – ціле заняття!), навчитися відрізняти еритроцити людини (це найпростіше з того, що ми поки що вивчили з гістології), докладно описувати процес поділу клітин (медична біологія), навчитися читати й писати латиною і при цьому не забути англійську та українську, познайомитися з вищою математикою, методами математичної статистики, розв'язувати завдання з біологічної фізики. Крім того, вивчити й скласти 3 модулі: медичну біологію, гістологію і англійську, дізнатися про історію та великі витвори архітектури, літератури й мистецтва (історія України і української культури), а також здобути знання про першу медичну допомогу.

Ось так і живемо ми, першокурсники, з мріями про червоний диплом і власний стоматологічний кабінет. Хочу побажати студентам лекцій – не нудних, професорів – не строгих, семінарів – цікавих і плідних, заліків – автоматом, сесій – коротких, а курсових – таких, що пишуться самі, ночей – веселих, друзів – відчайдушних.

Світлана Лашина, 1 курс, стоматологічний факультет

ІСТОРИЧНИЙ БЛОКНОТ

ВИДАТНИЙ НАУКОВЕЦЬ ТА
ПОЛІТИЧНИЙ ДІЯЧ УКРАЇНИ

Цього року громадськість України широко відзначає 150-річчя з дня народження Михайла Грушевського – видатного вченого-історика, громадського та державного діяча, голови Центральної ради та першого президента Української народної республіки.

З цієї нагоди кафедрою суспільних наук було проведено ряд заходів для студентів ХНМУ щодо історичної ролі громадсько-політичної та наукової діяльності цієї видатної постаті часів української національної революції 1917–1921 рр.

Михайло Грушевський належить до тих громадських діячів, які сповна пізнали велич і насолоду триумфу та гіркоту поразки, але до кінця залишилися вірними ідеї усього життя – самоствердженню свого народу. Пам'ять про нього – вічна, а його наукові

праці – невичерпне джерело мудрості. Саме з його творчою спадщиною пов'язані ідеї відродження української культури та науки, історичної свідомості й національної гідності народу. Науково-організаційну, редакторську, викладацьку, дослідницьку роботу М. Грушевський успішно поєднував із політичною діяльністю. Високий науковий авторитет і надпартійна позиція забезпечували його незаперечне лідерство в національно-визвольному русі. І тому після Лютневої революції 1917 р. створена із представників українських соціалістичних партій Центральна Рада заочно обрала його головою. У квітні 1918 р. Михайла Грушевського обрали Президентом України, однак політична ситуація в країні була досить складною, і він вимушений був виїхати за кордон, де цілком зосередився на науковій роботі. На батьківщину політичний діяч повернувся всесвітньо визнаним лідером в історичній науці, в статусі академіка Всеукраїнської академії наук. Продовжувалася різнопланова науково-дослідна робота, проте політичні репресії 30-х років торкнулися і Михайла Грушевського. У ньому вбачали одну з центральних постатей українського націоналізму й тому, хоча й ненадовго, але заарештували. Після звільнення, незважаючи на вік та поганий стан здоров'я, вчений багато працював, намагаючись знайти віддушину в науковій праці. Наприкінці 1934 року його не стало. Діяльність цієї видатної людини є прикладом самовідданості, відповідальності та професійної компетенції, що має наслідувати сучасна молода генерація українців.

Олексій Троценко,
старший викладач кафедри суспільних наук

СТУДЕНТСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ:
ХІМІЯ В СТОМАТОЛОГІЇ

1 листопада на кафедрі медичної та біоорганічної хімії відбулася студентська конференція «Хімія в стоматології», у якій взяли участь студенти II курсу стоматологічного факультету 9-ї групи, що вже мають диплом молодшого спеціаліста: зубного техника або медичної сестри.

У ході конференції було розглянуто цікаві питання хімічного складу пломбувальних матеріалів та сплавів, що застосовуються в ортопедичній стоматології (базисних, абразивних матеріалів, полімерів та сополімерів, восків, у тому числі технічних та ін.).

Наприкінці конференції учасників привітали завідувач та співробітники кафедри.

За результатами конференції I місце посіла Ганна Завадська, II місце – Дар'я Гладушевська, III – Лоліта Ахведіані, Олександр Кузін, Богдан Ріос Ріос. Переможці отримали в подарунок цікаві книги, а доповнює Роман Азізова члени журі відзначили призом «За практичність».

Колектив кафедри впевнений, що міждисциплінарна інтеграція сприяє покращенню якості навчання студентів та їх зацікавленості при вивченні фундаментальних і клінічних дисциплін.

Ганна Сирова,
завідувач кафедри медичної та біоорганічної хімії, професор

ПАТЕНТИ

На винаходи

Спосіб лікування венооклюзійної форми еректильної дисфункції. Авторі: **В.М. Лісовий, А.В. Аркатов, О.В. Книгавко, С.Г. Казієв, О.І. Ситникова, М.Л. Панасовський.**

На корисні моделі

1. Спосіб корекції гіпертрофії і дисфункції міокарда лівого шлуночка у хворих на артеріальну гіпертензію з гіперактивацією імунзапальних процесів. Авторі: **Т.В. Ащеулова, Т.М. Амбросова, В.І. Смирнова.**

2. Спосіб пригнічення продукції планктонних клітин біоплівками патогенних мікроорганізмів, збудників гнійно-запальних процесів. Авторі: **В.Б. Давиденко, М.М. Мішина, В.В. М'ясоєдов, Ю.В. Пащенко, С.Ю. Штикер, Н.В. Давиденко, М.Ю. Мішин.**

3. Спосіб прогнозування летальності у хворих на гострий інфаркт міокарда в поєднанні з цукровим діабетом 2 типу. Авторі: **М.Ю. Котелюх, П.Г. Кравчун.**

4. Спосіб прогнозування розвитку гострої лівошлуночкової недостатності у хворих на гострий інфаркт міокарда в поєднанні з цукровим діабетом 2 типу за вмістом тенасцину С. Авторі: **М.Ю. Котелюх, П.Г. Кравчун.**

5. Пристрій для електромагнітного опромінювання дрібних лабораторних тварин. Авторі: **О.В. Ніколаєва, Н.А. Шутова, І.О. Сухлдоєв, К.П. Скібіна, В.Ю. Єщенко, С.Д. Полозов.**

6. Спосіб зупинки плацентарної нижньосегментарної післяпологової кровотечі. Авторі: **М.О. Щербина, О.П. Ліпко, І.М. Щербина, Н.Ю. Курічова, О.І. Скорбач.**

7. Спосіб підготовки ендометрія у жінок з тромбофілією та ендотеліальною дисфункцією у програмах екстракорпорального запліднення. Авторі: **М.О. Щербина, Д.Ш. Таравнех, Т.Л. Весіч.**

8. Спосіб елімінації плідного яйця при шийковій вагітності. Авторі: **М.О. Щербина, І.М. Щербина, О.П. Ліпко, Н.В. Капустник, О.О. Диннік.**

9. Спосіб компресійного гемостазу при акушерських кровотечах. Авторі: **М.О. Щербина, І.М. Щербина, О.П. Ліпко, О.В. Мерцалова, І.С. Бородай.**

10. Спосіб ранньої діагностики ниркового синдрому у дітей, хворих на геморагічний васкуліт. Авторі: **М.В. Яворович, Ю.В. Одинець, Н.І. Макеева.**

11. Спосіб діагностування розвитку ниркового синдрому у дітей, хворих на геморагічний васкуліт. Авторі: **М.В. Яворович, Ю.В. Одинець, І.М. Піддубна, О.О. Афанасьева.**

Т.Г. Євтушенко,
керівник служби інтелектуальної власності ХНМУ

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

ВОЛОНТЕРИ ХНМУ ІНІЦІЮВАЛИ
НОВИЙ ПРОЕКТ

Зростає масштабність завдань, які наші студенти-волонтери намагаються втілити у життя університету.

Цього разу Студентське самоврядування ХНМУ виступило з ініціативою корисного експерименту, а саме – проведення циклу тренінгів з навчання елементів першої медичної допомоги, що складається з трьох етапів, для студентів перших курсів усіх факультетів університету. До його реалізації долучилися Навчально-науковий інститут післядипломної освіти, Навчально-науковий інститут якості освіти та кафедра суспільних наук.

Перший етап – розробка програми тренінгів та підготовка необхідної кількості волонтерів-інструкторів для проведення занять. Викладачами Інституту післядипломної освіти було підготовлено понад 30 волонтерів-інструкторів, які отримали відповідні сертифікати. Програма тренінгів включає 4 основні блоки інформації: оцінка стану потерпілого, переломи, кровотечі, серцево-легенева реанімація.

Другий етап – безпосереднє проведення тренінгів. Вражає масштабність цього заходу. Кожного дня протягом двох годин тривав тренінг з участю близько 250 студентів, яких готували від 16 до 20 волонтерів-інструкторів. Кожен студент повинен був засвоїти не лише теоретичну інформацію, але й практичні навички та отримати оцінку інструктора.

Третій етап – проведення спортивно-патріотичних змагань медичних волонтерів «Козацькі розваги-2016» на базі спортивно-оздоровчого табору «Медик». З числа студентів-першокурсників, які продемонстрували найкращі результати свого навчання, створено команди для участі у змаганнях, що були проведені 5 листопада цього року.

Сьогодні можна з упевненістю говорити про успішність даного експерименту, а його досвід буде застосовано при проведенні тренінгів для іноземних студентів-першокурсників. Особливо корисними тренінги стали для тих студентів, що не мають базової медичної підготовки. Волонтерський загін і надалі планує щорічно проводити аналогічні тренінги для першокурсників.

Студентська рада ХНМУ

Інформацію про «Козацькі розваги» читайте на стор. 16

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

СЛОВЕСНА ВИТОНЧЕНІСТЬ В СТІНАХ МЕДИЧНОГО ВИШУ

Література є невід'ємною складовою медицини й не лише в науковому сенсі. Не випадково кажуть, що лікар – надзвичайно творча професія, адже всім відомі імена Антона Чехова, Михайла Булгакова, Артура Конан Дойля, Вільяма Сомерсета Моєма та ін.

Сектор медіа-простору Студентської ради ХНМУ започаткував проведення в університеті літературних вечорів під назвою «Словесная изящность ХНМУ», перший з яких відбувся 1 листопада. Творчий захід проводився під керівництвом директора Наукової бібліотеки Ірини Киричок, а його організаторами виступили представники студентського самоврядування Марина Лисак і Катерина Мардус.

Відкрив вечір проректор з науково-педагогічної роботи Іван Летік. Серед глядачів, які завітали на свято, було багато шанувальників поезії, деякі з них виступили з власними творами. По закінченні вечора Ірина Киричок наголосила, що всі авторські твори, за бажанням авторів, можна розмістити в електронному

СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЕКТ

«ВІДЧУЙ КУЛЬТУРУ» ДОТИКОМ

спрямований на ознайомлення незрячих людей та всіх інших, охочих вивчити архітектуру в незвичний спосіб, з культурою та старовинними пам'ятками різних країн.

Організатори передбачили, що цю виставку можуть відвідати й зрячі, проте попередньо їм потрібно було зав'язати очі. Таким чином у людини загострюється сприйняття іншими органами відчуттів, і вона вивчає архітектуру у зовсім незвичний спосіб.

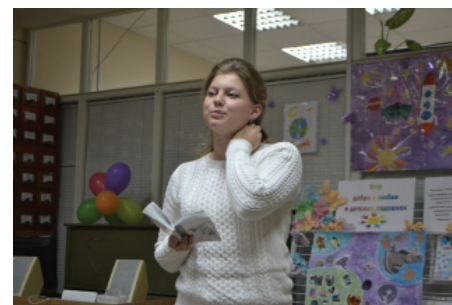
Віктор Шапошник,

заступник голови Студентської ради ХНМУ

15-18 листопада у головному корпусі Харківського національного медичного університету під егідою студентського самоврядування вишу пройшла незвичайна виставка під назвою «Відчуй культуру». Цей соціальний проект

Серед експонатів виставки були представлені об'ємні моделі – точні копії архітектурних споруд світу, виконані на сучасному обладнанні. Зокрема надруковані на 3D принтері, що мають високу якість і максимально точно відтворюють

рельєфні особливості автентичних споруд. Завдяки такому формату відвідувачі мали змогу тактильно дослідити ці моделі, а також отримали можливість відчутти аромати та музику, властиві тій чи іншій культурі, узнати цікаву інформацію – разом із музикою за допомогою професійних акторів на аудіо було записано опис та цікаві факти про визначні пам'ятки. Фахівці кажуть, що залучення таким чином одразу трьох органів відчуттів не просто дозволяє ознайомитися з культурами країн світу, а надає можливість якомога повніше зануритися до атмосфери цих культур і відчутти їх.

біолені Наукової бібліотеки «Бібліотерапевт».

Літературний вечір у черговий раз довів, що в університеті навчаються надзвичайно талановиті студенти. Дякуємо всім, хто підтримував це свято поезії і брав у ньому активну участь, та чекаємо на вас у грудні.

Катерина Мардус, *II медичний факультет*

⚠ ПРЕДУПРЕДИТЬ, СПАСТИ, ПОМОЧЬ**Правила пожарной безопасности в новогодние праздники****При установке елки**

• Устанавливать новогоднюю елку необходимо на устойчивом основании и с таким расчетом, чтобы ее ветви не касались стен и потолка. Лучше расположить ее вдали от отопительных приборов.

• Для иллюминации используйте гирлянды только промышленного производства. Перед эксплуатацией проверьте, чтобы изоляция электропроводов не имела повреждений.

• При малейших признаках неисправности в иллюминации (нагрев проводов, мигание лампочек, искрение) ее необходимо срочно выключить.

• Ни в коем случае не украшайте елку бумажными и целлюлозными игрушками, ватой и свечами. С осторожностью пользуйтесь вблизи елки хлопушками и бенгальскими огнями.

При пользовании пиротехникой

• Не приобретайте пиротехнику на базаре или лотках.

• Обязательно ознакомьтесь с инструкцией по применению и строго следуйте ей.

• Храните приобретенную пиротехнику в сухих местах, удаленных от нагревательных приборов.

• Площадка для фейерверка должна быть расположена на расстоянии не менее 50 м от жилых домов, над ней

не должно быть ветвей деревьев, линий электропередач и других препятствий.

• Нельзя использовать пиротехнику в закрытых помещениях, квартирах, офисах, а также запускать ракеты из рук, с балконов и лоджий.

• Перед тем, как поджечь фитиль, точно определите, откуда будут вылетать горящие элементы. Не наклоняйтесь над запускаемой «шутихой» и даже в шутку не направляйте фейерверки в сторону людей.

• Следите за тем, чтобы фейерверк был установлен строго вертикально и надежно зафиксирован кирпичом, камнями, землей или снегом, чтобы во время работы он не опрокинулся и не начал стрелять в сторону зрителей.

• Когда пиротехника прекратит гореть и стрелять, не подходите к ней сразу, так как возможно, что сработал еще не весь заряд.

• Если у ракеты или салютной батареи не обнаруживается запального шнура, их лучше выбросить и не пытаться поджечь устройство.

• Не разрешайте детям самостоятельно приводить в действие пиротехнические изделия.

При протапливании печи

Тем, кто собирается провести новогодние каникулы в загородном доме с печным отоплением, необходимо помнить, что топить печь нужно 2–3 раза в день, но не более двух часов подряд.

• Для розжига печи нельзя использовать бензин, керосин и прочие легковоспламеняющиеся жидкости.

• Опасно класть на притопочный лист дрова и другие горючие материалы, оставлять топящуюся печь без присмотра и полагаться в этом деле на детей.

• Особое внимание следует обратить на тягу в дымоходе. Плохая тяга свидетельствует о скоплении сажи, что может привести к возгоранию.

• Во избежание отравления угарным газом не перекрывайте дымоход до полного сжигания дров.

Если все-таки случилась беда...

В случае получения человеком ожогов действовать нужно без промедления. Пострадавший должен быть доставлен в лечебное учреждение либо на место происшествия необходимо вызвать «Скорую помощь».

До приезда медиков необходимо охлаждать обожженную поверхность тела холодной водой в течение 10 минут. После этого следует аккуратно снять обгоревшую одежду (в случае, если одежда прилипла, отрывать ее нельзя). На обожженный участок накладывается стерильная марлевая салфетка, смоченная антисептиком (йодпирон, катапол, хлоргексидин) или содержащая сильваден, пантенол, бетадин или иной крем, обладающий антимикробным и желателно обезболивающим действием. Повязка фиксируется бинтом. Если у пострадавшего повреждены глаза, его необходимо уложить и накрыть глаза стерильными салфетками.

Скоро начнутся новогодние праздники. Мы искренне надеемся, что они будут радостными. Однако не стоит забывать, что именно в период праздничных дней увеличивается количество несчастных случаев, и, в первую очередь пожаров.

*П. Н. Бодник, МПО городских курсов ГЗ г. Харькова
С. Ф. Бусловский, начальник отдела охраны труда ХНМУ*

СУМУЄМО**СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ ВАЛЕРІЯ ОЛЕКСІЙОВИЧА ФЬОКЛІНА
(1942–2016)**

24 жовтня 2016 року на 74-му році пішов з життя відомий український педіатр і науковець Валерій Олексійович Фьоклін.

Валерій Олексійович був яскравою неординарною особистістю, авторитетним наставником та вчителем з великої літери.

Він народився 3 квітня 1942 року. Уся його трудова діяльність була тісно пов'язана з Обласною дитячою клінічною лікарнею та Харківським національним медичним університетом, де він пройшов довгий шлях від аспіранта до завідувача кафедри.

Роботи Валерія Олексійовича в галузі дитячої пульмонології набули неабиякої популярності серед науковців, адже завжди

були присвячені актуальним проблемам, що вирішувалися за допомогою найсучасніших технологій. Матеріали докторської дисертації В.О. Фьокліна «Клініко-патогенетичне обґрунтування терапії тяжких форм гострих бронхолегеневих захворювань у дітей раннього віку» (1992) були невід'ємною частиною

успішної реалізації Державної програми боротьби з гострою пневмонією.

Історія реанімаційних відділень Харківської обласної дитячої лікарні збагатилася плідною консультативною діяльністю Валерія Олексійовича. Саме під його керівництвом було впроваджено новітні технології діагностики невідкладних станів у дітей та успішного їх лікування, що сприяло суттєвому зниженню дитячої летальності в регіоні.

В.О. Фьоклін був блискучим лектором, талановитим педагогом-клініцистом, що високопрофесійно формував клінічне мислення у студентів, аспірантів, молодих лікарів. Його вдячні учні успішно працюють на різних кафедрах вищих навчальних медичних закладів і в науково-дослідних інститутах країни та інших держав.

Валерій Олексійович Фьоклін був чудовим організатором, вимогливим до себе та оточуючих. Йому були притаманні зібраність і підтягнутість, працездатність і, разом із цим, почуття гумору, душевність та людяність.

Ректорат, профком, співробітники та студенти університету глибоко сумують через втрату Валерія Олексійовича Фьокліна, що був одним з найяскравіших представників педіатричної науки, й висловлюють щире співчуття його рідним та близьким. Світла пам'ять про Валерія Олексійовича назавжди збережеться в наших серцях.

СУМУЄМО

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТІ СЕРГІЯ СЕРГІЙОВИЧА МІРОШНИЧЕНКА
(1968–2016)

13 листопада 2016 року після важкої хвороби пішов з життя асистент кафедри хірургії № 3 Сергій Сергійович Мірошніченко – педагог, лікар-хірург, учений.

Сергій Мірошніченко народився 4 жовтня 1968 р. в сім'ї робочих, з 1987 по 1989 рр. проходив військову службу в Афганістані. У 1995 р. закінчив Харківський державний медичний університет за спеціальністю «Лікувальна справа». З 2001 року Сергій Сергійович працював лікарем-хірургом у 31-й міській лікарні й асистентом кафедри хірургії № 3. У 2013 р. С. С. Мірошніченко під науковим керівництвом професора В. І. Лупальцова успішно захистив кандидатську дисертацію.

За час роботи на кафедрі Сергій Сергійович проявив себе як грамотний та вимогливий викладач. Завжди відповідальний, дисциплінований, доброзичливий, він у будь-який час приходив на допомогу колегам, студентам, хворим. Дуже любив свою професію лікаря-хірурга, творчо та із задоволенням займався науковою працею.

У серцях і пам'яті колег, студентів, пацієнтів Сергій Сергійович Мірошніченко назавжди залишиться як чудова світла людина, висококваліфікований викладач та лікар.

Ректорат, співробітники, студенти Харківського національного медичного університету глибоко сумують через завчасну втрату Сергія Сергійовича Мірошніченка та висловлюють щирі й глибокі співчуття рідним та близьким.

ЩО МИ ПРО НИХ ЗНАЄМО?

ДОКТОР СЕРГІЙ БОТКІН – ЛІКАР, ПЕДАГОГ І ВОРОГ СМЕРТІ

Ім'я цієї людини відоме всім – від школярів до пенсіонерів, історія життя та шлях до професії – лише уважним студентам-медикам та історикам медицини. Шкода, бо Сергій Петрович Боткін – особистість непересічна, роль якої особливо розуміємо з плином часу.

Сергій Петрович Боткін народився у 1832 р. у Москві та був одинадцятю дитиною в сім'ї відомого та багатого купця, «чайного короля» Петра Кононовича Боткіна. Зрозуміти, в якій унікальній родині довелося зростати майбутньому медику дуже просто, якщо згадати імена частих гостей родини Боткіних, які говорять самі за себе: письменники Гоголь, Герцен, Тургенєв, Толстой, Белінський, актори Щепкін і Мочалов, історик Грановський, поет Афанасій Фет, що згодом став членом родини, одружившись із однією з сестер Сергія Петровича – Марією Петрівною Боткіною...

У дитинстві оточуючі помітили схильність та здібності дитини до математики, що й пояснило вибір навчального закладу – в одному з кращих пансіонів Москви Боткін мріяв про вступ до математичного факультету Московського університету. На заваді мрії став наказ Миколи I, що забороняв особам недворянського походження вчитися на будь-яких факультетах, окрім медичного. Доля вирішила майбутнє – «неблагородному» Боткіну довелося пробувати свої сили на медичному факультеті того ж Московського університету.

Любов до медицини в юнакові прокидалася поступово. Відомо, що студент Боткін мав надзвичайні здібності до перкусії та аускультатії, вмів почути «мелодії» майже будь-якої хвороби.

У зв'язку з Кримською війною в 1855 р. університет вимушений був скоротити тривалість навчання – випуск лікарів відбувся достроково. Атестований як «лікар із відзнакою», Боткін був направлений на фронт – до Бахчисарайського лазарету великої княгині Олени Павлівни. Незважаючи на те, що на фронті Сергій Петрович перебував лише кілька місяців, він був відзначений як обдарований хірург, якому випала честь працювати у загоні Пирогова, та благородна людина, яка зі співчуттям та милосердям ставилася до солдатів і офіцерів.

По закінченні Кримської війни Боткін майже чотири роки життя присвячує продовженню власної освіти за кордоном, зокрема в Німеччині, Австрії та Франції в клініках і лабораторіях у найвідоміших терапевтів і фізіологів: Бернара, Людвіга, Траубе, Бішо та ін. У цей же період він зустрічає Івана Михайловича Сеченова, який став його другом на все життя.

У 1861 р. 29-річний лікар С. П. Боткін став професором кафедри академічної терапевтичної клініки Медикохірургічної академії Петербурга, якою в подальшому керував майже три десятиліття. Через 11 років Боткіна було обрано дійсним членом Академії наук.

Сергій Петрович Боткін протягом усього свого професійного життя прагнув до вивчення та поглиблення знань у багатьох напрямках медицини. Саме Боткін одним із перших висловив припущення про важливість ролі мозку в перебігу будь-якої недуги. Він стверджував, що хвороба уражає не окремих орган, а впливає

на весь організм через нервову систему. Ця думка стала лейтмотивом публікації Боткіна, причому настільки переконливим, що його погляди підхопила більшість передових лікарів того часу. Крім того, Боткін одним із перших довів, що кожен хворий потребує індивідуального підходу. Він запропонував процедуру «клінічного розбору хворих», що мала на меті визначення та урахування індивідуальних особливостей кожного пацієнта.

Приділяв Сергій Петрович увагу й питанням освіти – в першу чергу жіночій. За його активного сприяння в 1874 р. було відкрито перший жіночий медичний навчальний заклад в Російській імперії – училище для фельдшерниць, а в 1876 р., також за його ініціативи, стали діяти «Жіночі лікарські курси». Схильні до наукової роботи жінки мали змогу продовжити роботу на кафедрі під керівництвом самого Боткіна.

Саме Сергій Петрович визначив механізми розвитку так званої жовтяниці – гепатиту А (хвороба Боткіна). Він першим визначив вірусну природу хвороби, описав шляхи інфікування, довів її небезпеку для печінки й організму в цілому та підкреслив важливість дотримання гігієни. До питань гігієни увага Боткіна була прикутою ще з часів Кримської війни, коли він відчайдушно боровся не тільки із розкраданням запасів провізії та корупцією в армії, а й з тотальним нехтуванням правилами особистої безпеки харчування.

Боткін вивчав епідемії чуми, холери, тифів, натуральної віспи, дифтерії та скарлатини. Увага до питань розповсюдження інфекцій та їх профілактики спонукала Сергія Петровича до створення епідеміологічного товариства, метою якого було запобігання інфекційним захворюванням. Організація лікарів і просвітителів випускала «Епідемічний листок», а сам С. П. Боткін заснував декілька медико-санітарних організацій в Санкт-Петербурзі, серед яких Олександрівська барачна лікарня, згодом перейменована в Боткінську. До речі, саме у ній з'явилася перша санітарна карета, прообраз майбутньої «Швидкої допомоги». Не оминув увагою Боткін і незахищених пацієнтів – за його ініціативи лікарі почали вести амбулаторний прийом на своїх ділянках, відвідувати на дому хворих і безкоштовно забезпечувати їх ліками за потреби.

У 1872 р., у сорок років, уже будучи професором і всесвітньо відомим майстром медицини, Боткін був призначений лейб-медиком при Олександрі II, таким залишився і при Олександрі III.

Здавалося, що Боткін встигає абсолютно все. Сергій Петрович був членом 44 вчених товариств, написав безліч робіт і прочитав тисячі лекцій, надихнув сотні учнів і послідовників, 85 з яких стали докторами наук. Він заснував журнал «Архів клініки внутрішніх хвороб» (1869–1889) і «Щотижневу клінічну газету» (1881–1889).

За своє коротке життя (прожив Сергій Петрович лише 57 років та помер від хвороби серця) Боткін встиг майже все. Нам залишається лише вчитися у видатного лікаря та прагнути до такого ж продуктивного професійного життя.

Наталія Завгородня

КЛУБ ВЕСЕЛЫХ И НАХОДЧИВЫХ

55 ЛЕТ «МЫ НАЧИНАЕМ КВН»

8 ноября 1961 года была сыграна первая игра Клуба Веселых и Находчивых. К 2016 году этот клуб превратился в целую Планету. Неизменным осталось лишь одно – амбициозная молодежь, желающая покорить своим юмором зрителя. Вот уже около 20 лет на глобусе Планеты КВН сияет звезда в самом центре Первой столицы – КВН ХНМУ. О нем и пойдет сегодня речь.

История Клуба Веселых и Находчивых в нашем университете берет свое начало в сравнительно недалеких 2000-х. Факультетские команды, как тогда, так и сейчас выясняли на сцене, какой из факультетов лучше всего владеет ее величеством Шуткой. В свое время блистала на этой сцене команда «Кафедра Экстремального Юмора» с известным и ныне в среде юмористического Олимпа Сергеем Белохоновым (участник телевизионной команды Лига Смеха, «Любимый город»). Им на смену пришли стоматологи «С приветом», где также можно выделить капитана команды Андрея Счастливецца (участник телевизионной команды Лига смеха, «Воробушек»). Со временем КВН ХНМУ образовали сборную команду КВН «Осторожно, харьковчане!», которую и по сей день вдохновляет на новые победы доцент кафедры ортопедической стоматологии Андрей Юрьевич Никонов. Под его руководством росли и менялись поколения сборной, а также достигались новые победы: от финала Кубка Веселого Народа Ассоциации КВН Украины 2008 до обладателя этого кубка в 2011 году.

С каждым новым сезоном «Осторожно, харьковчане!» совершенствуется и оттачивает мастерство на сценах по всей Украине. В результате плодотворной работы всего коллектива команда получила звание чемпиона Кубка Ассоциации КВН Украины 2012, а затем подтвердила этот статус и в следующем году, выиграв Кубок Призеров АКУ.

Сегодня команда не перестает покорять новые вершины. На Всеукраинском фестивале Ассоциации КВН Украины, который проходил в Одессе, команда завоевала Кубок КВН Украины.

25 октября в преддверии вышеупомянутого юбилея стартовал музыкальный фестиваль команд КВН Харьковского националь-

ного медицинского университета «Великолепная восьмерка». Режиссеры и, конечно же, наши дорогие коллеги – стоматологи подумают, что речь идет об их профессиональных восьмерках. Однако в нашей статье ими являются главные действующие герои «Кубка Ректора 2016», представляющие различные факультеты, исповедующие многообразные формы юмора, обладающие разным уровнем сценической подготовки, но с единой целью – победить и стать обладателем юбилейного трофея.

Традиционно в первой осенней игре мы берем «к себе под крылышко» новые команды, которые только-только ступили на порог университета, но уже успели проявить свои юмористические способности. Этот год урожайный – к нам пришли сразу три коллектива. Они разыграли между собой Кубок дебютантов, результаты которого подвели люди, «умеющие считать только от 5 до 10» (именно такая шкала оценивания использовалась на игре). Наше жюри оценило команды следующим образом:

- I место – «Сборная первого курса I медицинского факультета»;
- II место – «Неформат» (IV медицинский факультет);
- III место – «40 ден» (III медицинский факультет).

Настоящая баталия развязалась между основными претендентами за звание «Обладатель Кубка Ректора 2016». Именно за такую выгравированную надпись на красавце кубке сражались команды 2+ (это я про курс):

- I место – «Фром» (II медицинский факультет);
- II место – «Пара+» (III медицинский факультет);
- III место – «Каникулы в Антверпене» (I медицинский факультет).

Для подсчетов в этой группе мы вызвали специалистов с кафедры медицинской химии, поскольку разрыв между соперниками был заметен лишь на молекулярном уровне. Немножко не дотянули до подиума команды «Местами типо смешно» (III медицинский факультет) и «Харитэ» (стоматологический факультет).

Евгений Журавлев, редактор КВН ХНМУ

ВІТАЄМО!

ТВОРЧІ КОЛЕКТИВИ ХНМУ –
З ПЕРЕМОГОЮ!

З 20 по 23 жовтня у Львові відбувся масштабний Міжнародний фестиваль-конкурс хореографії «Day Of Dance–2016».

Харківський національний медичний університет представили два талановиті та перспективні творчі колективи – ансамбль бального танцю «Арт-Денс» (художній керівник Ксенія Посох) та колектив народного танцю «Радість» (художній керівник Маргарита Миронова).

У фестивалі-конкурсі взяли участь 46 різножанрових танцювальних колективів із Росії, України та Польщі. У чесному та гідному змаганні представники ХНМУ одержали перемогу першого ступеня у двох номінаціях: «Народна хореографія» та «Бальна хореографія».

ПРИЗЕРА З САМБО –
З БРОНЗОЮ!

З 27 по 29 жовтня у Харкові на базі спорткомплексу Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого відбулися поєдинки чемпіонату України з боротьби самбо серед студентів ВНЗ III–IV рівнів акредитації.

За звання найкращих у цьому виді спорту змагалися понад 20 команд України. Високу спортивну майстерність продемонструвала студентка I курсу стоматологічного факультету ХНМУ Мана-на Гардян у ваговій категорії 72 кг та посіла III місце.

■ ФЕСТИВАЛЬ ТВОРЧОЇ МОЛОДІ ■

ЗВУКИ І БАРВИ СВІТУ

Напередодні святкування 212-ї річниці заснування нашого вишу та Дня студентів 4 листопада в актовій залі Харківського національного медичного університету відбувся міжнародний фестиваль творчої молоді «Звуки і барви світу».

Фестиваль-проект «Одна родина» святкував свій ювілей. 20 років тому міжнародний проект «Звуки і барви світу» гостинно відчинив двері творчій молоді для діалогу культур Європи, Азії та Африки. Девіз фестивалю «Мир! Молоді! Творчість!» кожного року підтверджує, що наш медичний виш – велика дружна інтернаціональна родина.

З наступаючим святом Міжнародного дня студентів присутніх привітала голова Харківської обласної організації профспілки працівників охорони здоров'я України Альона Благовещенська. Вона зазначила, що студентство – потужна рушійна сила, яка невдовзі прийде на зміну старшому поколінню і стане важливим чинником соціально-економічного розвитку країни та духовного зростання українського суспільства. Від імені ректорату молодь привітав проєктор з науково-педагогічної роботи Іван Летік. Гостем фестивалю стала чоловіча хорова капела Івано-Франківського національного медичного університету «Сурма» (художній керівник – заслужений діяч мистецтв України Ярослав Савчук).

Творчі виступи учасників продемонстрували, що у мистецтва немає меж. Яскраві мелодії та танці народів Індії, Палестини, Азербайджану, Нігерії, театралізовані музичні мініатюри інтернаціонального театру естради «Діалог» під керівництвом Ірини Уманець не залишили байдужими глядачів цього свята. Концерт пройшов у приємній атмосфері, присутні насолоджувалися яскравими танцями й мелодійними піснями різних народів та культур світу.

Інна Нечитайло, провідний редактор з інформаційного дизайну

■ ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ СТУДЕНТА ■

СТУДЕНТСЬКІ РОКИ - ЧАС СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

17 листопада в стінах Харківського національного медичного університету відбулися урочистості з нагоди Міжнародного дня студента. Захід відкрив перший проєктор з науково-педагогічної роботи Валерій Капустник, наголосивши, що для нашого вишу це подвійне свято. Адже саме ця дата є днем створення у 1804 році Імператорського Харківського університету, спадкоємцем якого став Харківський національний медичний університет. Валерій Андрійович відзначив високу активність студентів, результативність їх роботи та побажав не зупинятися на досягнутому. Під час свята відбулося урочисте нагородження 71 студента університету за значні досягнення у навчанні, науці, суспільній діяльності, спорті та творчій діяльності.

Святкову атмосферу для присутніх створили творчі колективи Молодіжного центру, зокрема ансамбль народно-го танцю «Радість» (керівник Мар-

гарита Миронова). Особливо запам'ятався індійський танець і виступ танцювального колективу – представників V факультету з підготовки іноземних студентів «Узбек Узіга Бек» (керівник Гайрат Алмарданов). Енергії дійству додали динамічні танцювальні виступи колективів «А-Фат» (керівник Альона Кот) і «Арт-Денс» (керівник Ксенія Посох). На свято були запрошені також вихованці підшефної Куп'янської школи-інтернату, які порадували глядачів безпосереднім і веселим виступом. Музичні композиції, що пролунали у виконанні вокальних колективів «Панацея», «Зоряна» та «Троянда» (керівник Ірина Вус), створили атмосферу радості та гарного святкового настрою.

Вітаємо студентів зі святом і бажаємо їм успіхів в усіх починаннях!

Варвара Новосолова,
керівник гуртка естрадних та масових свят

ЮВІЛЯРИ

У листопаді свій ювілей святкують: асистент кафедри гістології, цитології та ембріології **Вікторія Вікторівна Алексєєва**, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини **Микола Спиридонович Базалєєв**, викладач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я **Олена Володимирівна Вишня**, зав. виробництва ідальні **Оксана Іванівна Воронько**, доцент кафедри педіатрії №2 **Вікторія Олександрівна Головачова**, лаборант кафедри біологічної хімії **Віта Олексіївна Дараган**, асистент кафедри акушерства та гінекології №1 **Дмитро Ілліч Демиденко**, доцент кафедри офтальмології **Олеся Володимирівна Заволока**, асистент кафедри ортопедичної стоматології **Павло Сергійович Запара**, асистент кафедри фізіології **Ганна Миколаївна Зеленська**, прибиральник службових приміщень господарчого відділу **Тетяна Валентинівна Крохмаль**, ст. викладач кафедри фізичної реабілітації та спортивної медицини з курсом фізичного виховання та здоров'я **Ольга Владиславівна Кудімова**, асистент кафедри хірургії №1 **Андрій Вікторович Лелиця**, професор кафедри урології, нефрології та андрології **Андрій Володимирович Мальцев**, головний бухгалтер **Світлана Миколаївна Міловідова**, асистент кафедри офтальмології **Дмитро Михайлович Мірошник**, ст. викладач підготовчого відділення для іноземних громадян **Інга Анатоліївна Ралітна**, доцент кафедри радіології та радіаційної медицини **Ернст Павлович Степанов**, доцент, заст. декана 3-го медичного факультету кафедри патологічної фізіології ім. Д.О. Альперна **Інна Олександрівна Сулхдост**, доцент кафедри урології, нефрології та андрології **Геннадій Геннадійович Хареба**, покрівельник будівлі будівельної групи **Віктор Анатолійович Чиняков**, завідувач кафедри загальної хірургії №1 **Ростислав Станіславович Шевченко**, бухгалтер **Олександра Гранітівна Яковлева**.

Шановні ювіляри!

*Прийміть від колективу ХНМУ щирі вітання й побажання міцного здоров'я,
добробуту та стабільності, вірних друзів, втілення в житті всіх благородних задумів та заповітних мрій!
Нехай у вашій оселі завжди панують любов, щастя,
злагода та сімейне благополуччя!*

ЗМАГАННЯ МЕДИЧНИХ ВОЛОНТЕРІВ ХНМУ

КОЗАЦЬКІ РОЗВАГИ

12 листопада 2016 року на базі спортивно-оздоровчого табору «Медик» (с. Есхар Харківської області) відбулися змагання медичних волонтерів ХНМУ «Козацькі розваги». Дійство проводилося у рамках підведення підсумків реалізації проекту студентського самоврядування з навчання студентів-першокурсників елементар першої медичної допомоги, який реалізовувався в ХНМУ протягом жовтня-листопада.

Такий масштабний захід був приурочений до Міжнародного дня студентів, що відбувається у рамках 212-ї річниці від дня заснування Харківського національного медичного університету.

Кожна з дев'яти команд повинна була пройти 5 етапів: спортивне орієнтування на місцевості, подолання водної перешкоди, марш-кидок, транспортування потерпілого та інтелектуальний конкурс з медичного краєзнавства. На кожному контрольному пункті (КП) команда мала надати першу медичну допомогу потерпілому за основними блоками підготовки: кровотечі, переломи та серцево-легенева реанімація.

Крім того, учасники підготували для себе необхідні побутові умови та організували приготування гарячої їжі, що є важливим елементом при проведенні гуманітарної операції. На думку організаторів та учасників змагань, такі заходи є надзвичайно корисними, адже надають можливість набути необхідних кожному медику

практичних навичок. Дане змагання стало чудовою нагодою для визначення сильних і слабких місць в організації процесу підготовки медичних волонтерів-інструкторів, що будеобов'язково враховано в програмі їх навчання.

За підсумками змагань I місце виборола команда стоматологічного факультету, II місце – команда II медичного факультету, III місце – команда IV медичного факультету. Переможці змагань отримали цінні призи від компанії «Юрія-фарм», зокрема, стетофонендоскопи і тонометри. Чудовим завершенням волонтерських змагань став творчий конкурс бардівської пісні.

У проведенні проекту з навчання елементар першої медичної допомоги були задіяні понад 700 студентів і викладачів університету, що є важливим досвідом взаємодії адміністрації та студентської громади в ХНМУ. Продовження даного проекту чекає на нас уже в лютому 2017 року, коли подібні тренінги відбудуться серед іноземних студентів-першокурсників.

Організаційний комітет

«Медичний університет»

Реєстр. свідоцтво ХК № 2098 – 839 ПР від 05.03. 2014 р.

Засновник – Колектив Харківського національного медичного університету.

Газета виходить один раз на місяць

Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Науки, 4.

Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60

e-mail: redakt@knmu.kharkov.ua

www.knmu.kharkov.ua

Підписано до друку 28.11.2016. Формат 60 x 90/4.

Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 8. Обл.-вид. арк. 8,5.

Тираж 500 прим. Зам. № 11/11.

Видання підготовлено та надруковано

у ТОВ ВПП «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Науки, 40,

т. (057) 719-49-13, 717-76-51

Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000
За точністю викладення фактів відповідальність несе автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка зору авторів публікацій може не збігатися з позицією редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редактор В. Захаревич

Коректори М. Тарасенко, Є. Рубцова